

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

01 лютого 2021 року

м. Київ

№ 12

Про затвердження Положення про застосування
Національним банком України заходів впливу у сфері
державного регулювання діяльності на ринках
небанківських фінансових послуг

Відповідно до статей 7, 15, 55¹, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 21, 22, 28, 29, 38¹–42 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, статей 2, 37 Закону України “Про страхування”, статей 26, 27 Закону України “Про кредитні спілки”, статті 26 Закону України “Про рекламу”, з метою унормування порядку та умов застосування заходів впливу (санкцій) у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Положення про застосування Національним банком України заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг (далі – Положення), що додається.

2. Пункт 4 додатка до постанови Правління Національного банку України від 25 червня 2020 року № 87 “Про забезпечення здійснення повноважень та виконання функцій з державного регулювання та нагляду у сфері ринків фінансових послуг з питань застосування заходів впливу” виключити.

3. Визнати такими, що втратили чинність, нормативно-правові акти Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України та Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, згідно з переліком, що додається.

4. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування, крім абзацу третього підпункту 3 пункту 9 розділу III Положення, який набирає чинності 01 березня 2021 року.

Голова

Кирило ШЕВЧЕНКО

Інд. 33

Положення
про застосування Національним банком України заходів впливу у сфері
державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових
послуг

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено відповідно до Законів України “Про Національний банк України”, “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” (далі – Закон про фінансові послуги), “Про страхування”, “Про кредитні спілки”, “Про рекламу”, інших законодавчих актів України та нормативно-правових актів Національного банку України.

2. Це Положення визначає порядок та умови застосування Національним банком України (далі – Національний банк) заходів впливу (санкцій) у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг (далі – заходи впливу) за порушення законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність із надання небанківських фінансових послуг, включаючи законодавство України про захист прав споживачів фінансових послуг та рекламу у сфері фінансових послуг (щодо реклами, яка вважається недобросовісною рекламою) (далі – закони та інші нормативно-правові акти, що регулюють діяльність з надання небанківських фінансових послуг), що вчинені:

1) учасниками ринку небанківських фінансових послуг, нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк (далі – учасники ринку небанківських фінансових послуг):

небанківськими фінансовими установами;

юридичними особами, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги (далі – особи, які не є фінансовими установами);

особами, що надають посередницькі послуги на ринках фінансових послуг;
фізичними особами-підприємцями, які надають фінансові послуги;

постійними представництвами у формі філій іноземних страхових компаній, які одержали в установленому порядку ліцензію на здійснення страхової діяльності (далі – філії страховиків-нерезидентів);

2) небанківськими фінансовими групами, нагляд на консолідованій основі за якими здійснює Національний банк.

3. Вимоги цього Положення не застосовуються до правовідносин, пов'язаних із:

1) застосуванням Національним банком заходів впливу за порушення учасниками ринку небанківських фінансових послуг валютного законодавства, законодавства про платіжні системи та переказ коштів, а також законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

2) провадженням у справах про адміністративні правопорушення та накладенням адміністративних стягнень на посадових осіб небанківських фінансових установ, посадових осіб філій страховиків-нерезидентів, посадових осіб юридичних осіб, які не є фінансовими установами, посадових осіб юридичних осіб, які надають посередницькі послуги на ринках фінансових послуг, фізичних осіб-підприємців, які надають фінансові та посередницькі послуги на ринках небанківських фінансових послуг.

4. Особливості застосування Національним банком заходу впливу у вигляді відсторонення керівництва від управління фінансовою установою та призначення тимчасової адміністрації регулюються Законом про фінансові послуги та нормативно-правовим актом Національного банку.

5. Терміни, які використовуються в цьому Положенні, уживаються в таких значеннях:

1) документ, у якому зафіксовані порушення або зазначені ознаки здійснення ризикової діяльності, – документ, складений за результатами інспекційної перевірки, безвиїзного нагляду/розгляду справ про порушення прав споживачів фінансових послуг та нагляду за додержанням законодавства України про захист прав споживачів фінансових послуг і контролю за дотриманням законодавства України про рекламу фінансових послуг (далі – документ, у якому зафіксовані порушення);

2) ліцензія – ліцензія на провадження діяльності з надання фінансових послуг, видана Національним банком (крім банківської ліцензії, ліцензії на здійснення валютних операцій та ліцензії на переказ коштів у національній валюті без відкриття рахунків), або ліцензія на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів), видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових

послуг України або Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, до 01 липня 2020 року;

3) план заходів для усунення порушення – документ, що складається учасником ринку небанківських фінансових послуг та містить строки виконання і перелік заходів, які має вжити такий учасник для усунення порушень та/або усунення причин, що сприяли вчиненню порушень законодавства України;

4) систематичне порушення законодавства України – вчинення учасником ринку небанківських фінансових послуг/небанківською фінансовою групою двох або більше порушень однієї і тієї самої норми законів, інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність із надання небанківських фінансових послуг (далі – аналогічне порушення), протягом року після застосування до такого учасника (такої групи) заходу впливу за аналогічне порушення;

5) триваюче порушення – порушення, за якого учасник ринку небанківських фінансових послуг/небанківська фінансова група після вчинення порушення не припиняє його здійснювати або не вжив(ла) заходів для усунення порушення;

б) уповноважена посадова особа Національного банку – Голова Національного банку та його заступники, керівники підрозділів Національного банку та їх заступники, які забезпечують виконання функцій Національного банку з нагляду (контролю) за ринками небанківських фінансових послуг та/або за додержанням законодавства України про захист прав споживачів фінансових послуг та про рекламу у сфері фінансових послуг.

Інші терміни, що використовуються в цьому Положенні, уживаються в значеннях, визначених у Законах України “Про Національний банк України”, “Про страхування”, “Про кредитні спілки”, Законі про фінансові послуги та інших нормативно-правових актах.

II. Заходи впливу, що застосовуються Національним банком

6. Національний банк під час прийняття рішень про застосування заходів впливу в разі порушення законів, інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність із надання небанківських фінансових послуг, у межах своїх повноважень застосовує до:

1) страховиків та кредитних спілок – заходи впливу, передбачені пунктами 1–7¹ частини першої статті 40 Закону про фінансові послуги, уключаючи штрафні санкції, встановлені частиною першою статті 41 Закону про фінансові послуги, а також штрафні санкції, встановлені частиною другою статті 41¹ Закону про фінансові послуги;

2) небанківських фінансових установ, інших ніж страховики та кредитні спілки, – заходи впливу, передбачені пунктами 1–4, 7, 7¹ частини першої статті 40 Закону про фінансові послуги, включаючи штрафні санкції, встановлені частиною першою статті 41 Закону про фінансові послуги, а також штрафні санкції, встановлені частиною другою статті 41¹ Закону про фінансові послуги;

3) небанківських фінансових груп – захід впливу, передбачений пунктом 8 частини першої статті 40 Закону про фінансові послуги;

4) осіб, які не є фінансовими установами, – заходи впливу, визначені пунктами 1, 3, 4, 7, 7¹ частини першої статті 40 Закону про фінансові послуги, включаючи штрафні санкції, встановлені частиною першою статті 41 Закону про фінансові послуги, а також штрафні санкції, встановлені частиною другою статті 41¹ Закону про фінансові послуги;

5) осіб, що надають посередницькі послуги на ринках фінансових послуг, – заходи впливу, визначені пунктами 1, 3 частини першої статті 40 Закону про фінансові послуги, включаючи штрафні санкції, встановлені частиною першою статті 41 Закону про фінансові послуги, а також штрафні санкції, встановлені частиною другою статті 41¹ Закону про фінансові послуги;

6) фізичних осіб-підприємців, які надають фінансові послуги, – заходи впливу, визначені пунктами 1, 3, 4, 7 статті 40 Закону про фінансові послуги, включаючи штрафні санкції, встановлені частиною першою статті 41 Закону про фінансові послуги, а також штрафні санкції, встановлені частиною другою статті 41¹ Закону про фінансові послуги;

7) філій страховиків-нерезидентів – заходи впливу, визначені пунктами 1, 3, 4, 7 статті 40 Закону про фінансові послуги, включаючи штрафні санкції, встановлені частиною першою статті 41 Закону про фінансові послуги.

7. Національний банк за порушення в діяльності відокремленого підрозділу учасника ринку небанківських фінансових послуг застосовує заходи впливу до юридичної особи – учасника ринку небанківських фінансових послуг (крім філій страховиків-нерезидентів) у порядку, передбаченому цим Положенням.

III. Підстави та порядок застосування заходів впливу

8. Національний банк застосовує заходи впливу за порушення учасниками ринку небанківських фінансових послуг/небанківськими фінансовими групами законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність із надання небанківських фінансових послуг, а також робить висновок про

здійснення небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, ризикової діяльності, що загрожує інтересам вкладників та/або інших кредиторів такої установи (особи) (далі – ризикова діяльність), на підставі результатів (матеріалів):

1) планових та позапланових інспекційних перевірок учасників ринків небанківських фінансових послуг (крім споживачів фінансових послуг), за якими здійснює нагляд Національний банк, їх афілійованих та споріднених осіб;

2) безвиїзного нагляду за діяльністю учасників ринку небанківських фінансових послуг;

3) нагляду на консолідованій основі за небанківськими фінансовими групами;

4) розгляду справ про порушення прав споживачів фінансових послуг та/або нагляду за додержанням законодавства України про захист прав споживачів фінансових послуг і контролю за дотриманням законодавства України про рекламу фінансових послуг.

9. До переліку ознак, наявність яких є підставою для висновку Національного банку про здійснення ризикової діяльності, належать:

1) щодо небанківських фінансових установ та осіб, які не є фінансовими установами, – систематичні порушення законодавства України у сфері захисту прав споживачів фінансових послуг та реклами у сфері фінансових послуг (щодо реклами, яка вважається недобросовісною рекламою);

2) щодо кредитних спілок (додатково до ознаки, визначеної в підпункті 1 пункту 9 розділу III цього Положення):

дострокове повернення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки пов'язаним із кредитною спілкою особам на умовах, що відрізняються від тих, на яких вони були залучені;

недостатність доходів та/або надмірність витрат унаслідок рішень кредитної спілки (органів управління, посадових осіб кредитної спілки та/або осіб, уповноважених діяти від імені та в інтересах кредитної спілки), умов надання фінансових послуг кредитною спілкою, що призводить до погіршення її фінансового стану і створює ризик майбутнього зменшення власного капіталу та порушення встановлених законодавством України обов'язкових нормативів та інших показників і вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами;

штучне (фіктивне/безпідставне) поліпшення фінансового результату та/або викривлення звітності за рахунок вчинення фіктивних правочинів,

необґрунтованого збільшення дебіторської заборгованості, переоцінки/дооцінки активів;

3) щодо страховиків (додатково до ознаки, визначеної в підпункті 1 пункту 9 розділу III цього Положення):

систематичне формування страхових резервів у недостатньому розмірі. Систематичним формуванням страхових резервів у недостатньому розмірі є заниження страховиком два чи більше разів протягом календарного року розміру страхових резервів більше ніж на 10 відсотків від їх достатнього розміру, визначеного відповідно до законодавства України;

отримання (придбання, набуття) страховиком активів (включаючи права вимоги до перестраховиків), що не відносяться до прийнятних активів, якщо таке отримання (придбання, набуття) призводить до зменшення розміру прийнятних активів, які приймаються в покриття нормативу платоспроможності та достатності капіталу, до розміру, що є меншим 120% від нормативного обсягу активів;

учинення двох або більше порушень обов'язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій у межах одного звітного періоду, якщо на початок та кінець звітного періоду такі нормативи виконуються;

недостатність доходів та/або надмірність витрат унаслідок рішень страховика (органів управління, посадових осіб страховика та/або осіб, уповноважених діяти від імені та в інтересах страховика), умов надання фінансових послуг страховиком, що призводить до погіршення його фінансового стану і створює ризик майбутнього зменшення власного капіталу та порушення встановлених законодавством України обов'язкових нормативів та інших показників і вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами;

штучне (фіктивне/безпідставне) поліпшення фінансового результату та/або викривлення звітності за рахунок вчинення фіктивних правочинів, необґрунтованого збільшення дебіторської заборгованості, переоцінки/дооцінки активів, здійснення операцій із цінними паперами, емітенти яких на момент укладення відповідного договору включені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку до списку емітентів, що мають ознаки фіктивності;

4) щодо небанківських фінансових установ, які отримали ліцензію на провадження діяльності з надання гарантій (додатково до ознаки, визначеної в підпункті 1 пункту 9 розділу III цього Положення), – укладення договорів гарантії, якщо на момент укладення таких договорів гарант не виконує/не виконував обов'язкових фінансових нормативів.

10. Національний банк обирає та застосовує заходи впливу з урахуванням:

1) характеру та обставин вчинення виявлених порушень або здійснення ризикової діяльності;

2) причин, які зумовили виникнення виявлених порушень або здійснення ризикової діяльності;

3) загального фінансового стану учасників ринку небанківських фінансових послуг/небанківських фінансових груп;

4) ужитих учасниками ринку небанківських фінансових послуг/небанківськими фінансовими групами заходів для попередження вчинення порушення або здійснення ризикової діяльності, усунення виявлених порушень або припинення здійснення ризикової діяльності;

5) наслідків порушення або здійснення ризикової діяльності та наслідків застосування таких заходів впливу.

11. Рішення про застосування до учасників ринку небанківських фінансових послуг/небанківських фінансових груп заходів впливу (далі – рішення про застосування заходу впливу) приймає:

1) щодо заходів впливу, визначених у пунктах 1, 2, 4–8 частини першої статті 40 Закону про фінансові послуги, – Правління Національного банку (далі – Правління), а в разі делегування Правлінням повноважень щодо застосування цих заходів впливу – Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг (далі – Комітет з питань нагляду);

2) щодо заходу впливу, визначеного в пункті 3 частини першої статті 40 Закону про фінансові послуги, а також щодо застосування штрафних санкцій, установлених частиною другою статті 41¹ Закону про фінансові послуги, – уповноважена посадова особа Національного банку.

12. Правління або Комітет з питань нагляду встановлює факт здійснення небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, ризикової діяльності.

13. Рішення про застосування заходу впливу повинно містити:

1) зміст (назву) заходу впливу, що застосовується до учасника ринку небанківських фінансових послуг/небанківської фінансової групи;

2) відомості про учасника ринку небанківських фінансових послуг або про небанківську фінансову групу:

для юридичних осіб/філій страховиків-нерезидентів – повне найменування юридичної особи/філії страховика-нерезидента, місцезнаходження, код за ЄДРПОУ;

для фізичних осіб – прізвище, ім'я, по батькові, реєстраційний номер облікової картки платника податків (серія та номер паспорта для фізичної особи, яка через свої релігійні переконання відмовляється від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомила про це відповідний контролюючий орган та має відмітку в паспорті), серія та номер паспорта;

найменування (за наявності) небанківської фінансової групи, повні найменування учасників небанківської фінансової групи, їх місцезнаходження та коди за ЄДПРОУ;

3) реквізити документа, у якому зафіксовані порушення;

4) опис порушення (із зазначенням норм законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність із надання небанківських фінансових послуг, які порушено) або висновок про здійснення ризикової діяльності, інформації про вчинені дії (бездіяльність) учасника ринку небанківських фінансових послуг, що призвели до порушення або до здійснення ризикової діяльності;

5) дату набрання чинності рішенням.

14. Перелік додаткової інформації, яка має обов'язково міститися в рішенні про застосування певного заходу впливу, визначається пунктом 28 розділу IV, пунктом 40 розділу V, пунктом 53 розділу VI, пунктом 56 розділу VII, пунктом 67 розділу VIII, пунктом 80 розділу IX та пунктом 105 розділу XII цього Положення.

15. Національний банк протягом трьох робочих днів із дня прийняття рішення про застосування заходу впливу:

1) оприлюднює інформацію про прийняте рішення на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку;

2) повідомляє про прийняте рішення учасника ринку небанківських фінансових послуг або відповідальну особу небанківської фінансової групи (у разі застосування заходу впливу до небанківської фінансової групи) шляхом надсилання копії/примірника рішення про застосування заходу впливу:

в електронній формі на електронну адресу учасника ринку небанківських фінансових послуг/відповідальної особи небанківської фінансової групи разом із супровідним листом, підписаним кваліфікованим електронним підписом (далі – КЕП) уповноваженої посадової особи Національного банку;

у паперовій формі на поштову адресу учасника ринку небанківських фінансових послуг/відповідальної особи небанківської фінансової групи рекомендованим листом із повідомленням про вручення разом із копією супровідного листа, засвідченого в порядку, установленому законодавством України.

16. Національний банк відповідно до пункту 15 розділу III цього Положення надсилає учаснику ринку небанківських фінансових послуг/відповідальній особі небанківської фінансової групи:

1) копію рішення про застосування заходу впливу, засвідчену в порядку, установленому законодавством України, – якщо прийняте рішення є рішенням про застосування заходів впливу, визначених у пунктах 1, 2, 4–8 частини першої статті 40 Закону про фінансові послуги;

2) примірник рішення про застосування заходу впливу – якщо прийняте рішення є рішенням про накладення штрафних санкцій (штрафу).

17. Учасник ринку небанківських фінансових послуг/відповідальна особа небанківської фінансової групи вважається належним чином повідомленим(ною) про прийняте рішення про застосування заходу впливу до учасника ринку небанківських фінансових послуг/небанківської фінансової групи за умови виконання Національним банком усіх дій, визначених у пункті 15 розділу III цього Положення.

18. Національний банк запрошує керівника (представника) учасника ринку небанківських фінансових послуг/відповідальної особи небанківської фінансової групи в разі розгляду Правлінням/Комітетом з питань нагляду/уповноваженою посадовою особою Національного банку питання щодо застосування заходу впливу для участі в засіданні з метою надання пояснень/заперечень стосовно допущених порушень.

Запрошена особа має право брати участь у засіданні особисто або дистанційно за допомогою засобів аудіо-, візуального зв'язку. Конкретний спосіб участі в засіданні запрошеної особи визначається Національним банком у відповідному запрошенні.

Запрошення надсилається не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дати проведення засідання Правління/Комітету з питань нагляду/розгляду питання про застосування заходу впливу уповноваженою посадовою особою Національного банку на електронну адресу або в паперовій формі на поштову адресу учасника ринку небанківських фінансових послуг/відповідальної особи небанківської фінансової групи.

Відсутність (нез'явлення або невзяття участі дистанційно) запрошеної особи під час засідання Правління, Комітету з питань нагляду або під час розгляду питання про застосування заходу впливу уповноваженою посадовою особою Національного банку не є підставою для відкладення Правлінням, Комітетом з питань нагляду або уповноваженою посадовою особою Національного банку розгляду питання щодо застосування заходів впливу до учасника ринку небанківських фінансових послуг/небанківської фінансової групи.

19. Національний банк має право у випадках, визначених у підпункті 2 пункту 73 розділу VIII та пункті 102 розділу XI цього Положення, достроково відмінити застосовані заходи впливу. Рішення про дострокову відміну застосованого заходу впливу приймає Правління або Комітет з питань нагляду в межах своїх повноважень.

20. Національний банк застосовує заходи впливу протягом шести місяців із дня виявлення порушення, але не пізніше ніж через один рік із дня порушення учасником ринку небанківських фінансових послуг/небанківською фінансовою групою законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність із надання небанківських фінансових послуг.

Для триваючого порушення днем порушення є кожен день, протягом якого порушення триває.

21. Національний банк, якщо порушення та його наслідки усунуто порушником самостійно до застосування заходів впливу, крім випадків, передбачених статтями 41 та 41¹ Закону про фінансові послуги, не застосовує заходи впливу за порушення.

22. Застосування заходів впливу до учасників ринку небанківських фінансових послуг/небанківських фінансових груп за порушення законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність із надання небанківських фінансових послуг, не звільняє від адміністративної відповідальності винних у вчиненні порушень посадових осіб.

23. Рішення про застосування заходу впливу може бути оскаржене в судовому порядку відповідно до законодавства України.

24. Національний банк здійснює контроль за усуненням учасником ринку небанківських фінансових послуг/небанківською фінансовою групою порушень у його (її) діяльності, виконанням рішень Національного банку про застосування заходів впливу в порядку, установленому цим Положенням та іншими нормативно-правовими актами Національного банку.

25. Учасник ринку небанківських фінансових послуг/відповідальна особа небанківської фінансової групи подає Національному банку документи/копії документів/інформацію, визначені в пункті 29, абзаці другому пункту 30, пункті 31 розділу IV, пунктах 41, 42, 45, 46 розділу V, пункті 54 розділу VI, пункті 62 розділу VII, пунктах 75, 82–84 розділу IX, пунктах 89, 92, 101 розділу XI, пункті 108 розділу XII цього Положення одним із таких способів:

1) у формі електронного документа з накладенням КЕП через вебпортал Національного банку, розміщений на вебсторінці <https://portal.bank.gov.ua>. Технічні вимоги щодо формування файлів, накладення КЕП, завантаження файлів через вебпортал Національного банку розміщуються на вебпорталі Національного банку;

2) у формі електронного документа з накладенням КЕП електронним повідомленням на офіційну електронну поштову скриньку Національного банку – nbu@bank.gov.ua;

3) у паперовій формі з одночасним обов’язковим поданням електронних копій цих документів без накладення КЕП на цифрових носіях інформації [компакт-дисках (CD, DVD) або USB-флешнакопичувачах]. Електронні копії документів створюються шляхом сканування з документів у паперовій формі з урахуванням таких вимог:

документ сканується у файл формату pdf;

сканована копія кожного окремого документа зберігається як окремий файл;

файл повинен мати коротку назву латинськими літерами, що відображає зміст і реквізити документа;

документи, що містять більше однієї сторінки, скануються в один файл;

роздільна здатність сканування має бути не нижчою 300 dpi.

Сторінки копій документів, які передаються учасником ринку небанківських фінансових послуг/відповідальною особою небанківської фінансової групи до Національного банку в паперовій формі, мають бути належної якості (розміром шрифту, що дає змогу прочитати всі зазначені в них відомості), пронумеровані, прошиті (за винятком тих, що мають один аркуш) та на зворотному боці останнього аркуша в місці скріплення ниток наклеюється папір розміром 50 x 50 міліметрів і на ньому зазначаються: напис “Пронумеровано та прошито ... арк.” (зазначається кількість аркушів цифрами та словами), а також напис “Згідно з оригіналом”, назва посади, особистий підпис посадової особи учасника ринку небанківських фінансових послуг/відповідальної особи небанківської фінансової групи, яка засвідчує копію, її ініціали (ініціал імені) та прізвище, дата засвідчення. На лицьовому боці у верхньому правому куті першого аркуша документа проставляється відмітка “Копія”.

IV. Зобов'язання порушника вжити заходів для усунення порушення та/або вжити заходів для усунення причин, що сприяли вчиненню порушення

26. Рішення про зобов'язання порушника вжити заходів для усунення порушення та/або вжити заходів для усунення причин, що сприяли вчиненню порушення (далі – рішення про усунення порушення), приймає Правління/Комітет з питань нагляду.

27. Метою застосування заходу впливу у вигляді зобов'язання порушника вжити заходів для усунення порушення та/або вжити заходів для усунення причин, що сприяли вчиненню порушення, є усунення учасником ринку небанківських фінансових послуг у визначений у рішенні строк виявлених порушень законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність із надання небанківських фінансових послуг.

28. Рішення про усунення порушення додатково до інформації, зазначеної в пункті 13 розділу III цього Положення, повинно містити:

1) вимогу щодо вжиття учасником ринку небанківських фінансових послуг заходів для усунення порушень та/або усунення причин, що сприяли вчиненню порушення;

2) строк, установлений Національним банком для вжиття учасником ринку небанківських фінансових послуг заходів для усунення порушень та/або усунення причин, що сприяли вчиненню порушення (далі – строк для вжиття заходів).

29. Учасник ринку небанківських фінансових послуг зобов'язаний подати Національному банку план заходів для усунення порушення не пізніше семи робочих днів від дати отримання копії рішення про усунення порушення, якщо в такому рішенні Національний банк установив строк для вжиття заходів, що становить 60 календарних днів чи більше.

30. Національний банк протягом семи робочих днів від дати отримання плану заходів для усунення порушення має право надіслати учаснику ринку небанківських фінансових ринків лист, підписаний уповноваженою посадовою особою Національного банку, із зауваженнями до плану заходів для усунення порушення, які є обов'язковими для врахування.

Учасник ринку небанківських фінансових послуг не пізніше семи робочих днів із дати одержання листа Національного банку із зауваженнями зобов'язаний доопрацювати план заходів щодо усунення порушення з урахуванням наданих Національним банком зауважень та подати доопрацьований план Національному банку.

31. Учасник ринку небанківських фінансових послуг не пізніше п'яти робочих днів після закінчення строку, визначеного рішенням про усунення порушення, зобов'язаний подати Національному банку:

1) звіт про виконання плану заходів для усунення порушення, а якщо подання плану заходів не вимагається – звіт про усунення порушення;

2) належним чином засвідчені копії відповідних документів, що підтверджують усунення учасником ринку небанківських фінансових послуг порушень та/або усунення причин, що сприяли вчиненню порушень.

32. Національний банк має право встановити в рішенні про усунення порушення більший строк, ніж зазначено в пункті 31 розділу IV цього Положення (далі – збільшений строк), для подання учасником ринку небанківських фінансових послуг Національному банку звіту про виконання плану заходів для усунення порушення/звіту про усунення порушення та копій відповідних документів.

Національний банк зазначає в рішенні про усунення порушення підстави встановлення збільшеного строку.

33. Національний банк у межах строку для вжиття заходів має право вимагати від учасника ринку небанківських фінансових послуг надання інформації щодо стану виконання плану заходів, уключаючи надання інформації за формами, визначеними письмовою вимогою Національного банку.

Учасник ринку небанківських фінансових послуг зобов'язаний надати інформацію щодо стану виконання плану заходів у встановлений письмовою вимогою Національного банку строк та за визначеною такою вимогою формою.

34. Національний банк за результатами аналізу звіту про усунення порушення/звіту про виконання плану заходів для усунення порушення та наданих копій документів має право на свій запит відповідно до вимог законодавства України одержувати додаткові пояснення, інформацію/документи/копії документів, якщо надані учасником ринку небанківських фінансових послуг звіт про усунення порушення/звіт про виконання плану заходів для усунення порушення та/або копії документів не підтверджують (не повністю підтверджують) усунення порушень та/або усунення причин, що сприяли вчиненню порушень.

35. Національний банк під час аналізу звіту про виконання плану заходів для усунення порушення враховує вжиті учасником ринку небанківських фінансових послуг заходи, які не були передбачені в розробленому плані заходів для усунення порушення, якщо ефект від їх реалізації забезпечив досягнення передбачених таким планом цілей.

36. Національний банк має право не пізніше останнього дня строку для вжиття заходів продовжити строк виконання рішення про усунення порушення, якщо учасником ринку небанківських фінансових послуг подано до Національного банку обґрунтоване клопотання про продовження строку виконання рішення про усунення порушення разом із підтвердними документами/інформацією щодо неможливості з причин, що не залежать від такого учасника, виконання рішення про усунення порушення у встановлений Національним банком строк; і клопотання подано до Національного банку не пізніше 10 робочих днів до дня закінчення строку для вжиття заходів, установленого Національним банком.

Рішення про продовження або відмову в продовженні строку виконання рішення про усунення порушення приймає Правління/Комітет з питань нагляду. Рішення надсилається учаснику ринку небанківських фінансових послуг, щодо якого прийнято таке рішення, у порядку, визначеному в підпункті 2 пункту 15 розділу III цього Положення.

37. Національний банк залишає без розгляду клопотання учасника ринку небанківських фінансових послуг про продовження строку виконання рішення про усунення порушення в разі подання таким учасником клопотання пізніше строку, зазначеного в абзаці першому пункту 36 розділу IV цього Положення.

38. Національний банк не пізніше останнього дня строку для вжиття заходів приймає рішення про відмову в продовженні строку виконання рішення про усунення порушення, якщо продовження строку виконання рішення не вплине на усунення порушення (причин, що сприяли вчиненню порушення) та/або учасником ринку небанківських фінансових послуг не надано підтвердних документів/інформації щодо неможливості з причин, що не залежать від такого учасника, виконання рішення про усунення порушення у встановлений Національним банком строк. Рішення надсилається учаснику ринку небанківських фінансових послуг, щодо якого прийнято таке рішення, у порядку, визначеному в підпункті 2 пункту 15 розділу III цього Положення.

V. Скликання позачергових зборів учасників фінансової установи

39. Рішення про застосування заходу впливу у вигляді вимоги скликати позачергові збори учасників фінансової установи (далі – рішення про скликання позачергових зборів) приймає Правління/Комітет з питань нагляду.

40. Рішення про скликання позачергових зборів додатково до інформації, зазначеної в пункті 13 розділу III цього Положення, повинно містити:

1) граничний термін скликання позачергових зборів учасників небанківської фінансової установи, установлений з урахуванням строків

проведення позачергових зборів учасників господарських товариств, визначених законами України;

2) перелік питань (за наявності), які доцільно внести до порядку денного позачергових зборів учасників для усунення порушень;

3) інформацію щодо участі (за потреби) у засіданні позачергових зборів уповноваженої Національним банком особи та обґрунтування потреби забезпечити її допуск до участі в цьому засіданні.

41. Небанківська фінансова установа, яка отримала копію рішення про скликання позачергових зборів, зобов'язана його розглянути і не пізніше ніж за 10 календарних днів до дня їх проведення надіслати Національному банку інформацію про:

1) заплановану дату, час і місце проведення позачергових зборів учасників небанківської фінансової установи;

2) порядок денний позачергових зборів учасників небанківської фінансової установи та проєкт рішення з питань, що вносяться на їх розгляд.

42. Небанківська фінансова установа в разі виникнення змін в інформації, надісланій до Національного банку відповідно до пункту 41 розділу V цього Положення, зобов'язана не пізніше ніж за чотири календарних дні до дати проведення позачергових зборів учасників фінансової установи надати Національному банку в порядку, визначеному в пункті 25 розділу III цього Положення, актуальну інформацію, зазначену в пункті 41 розділу V цього Положення.

43. Небанківська фінансова установа, яка отримала копію рішення Національного банку про застосування заходу впливу у вигляді скликання позачергових зборів, забезпечує їх проведення не пізніше граничного терміну, визначеного таким рішенням.

44. Уповноважена Національним банком особа, яка бере участь у позачергових зборах учасників небанківської фінансової установи, має право брати участь в обговоренні питань, унесених до порядку денного позачергових зборів, які стосуються усунення порушень, що стали підставою для застосування заходу впливу.

45. Небанківська фінансова установа після проведення позачергових зборів учасників такої установи зобов'язана протягом п'яти (для акціонерних товариств – протягом 10) робочих днів із дня їх проведення надіслати до

Національного банку в порядку, визначеному в пункті 25 розділу III цього Положення, примірник/копію протоколу позачергових зборів учасників небанківської фінансової установи, підписаного особою (особами), яка (які) відповідно до законів України має(ють) право підписувати протокол загальних зборів учасників небанківської фінансової установи.

46. Небанківська фінансова установа не пізніше ніж через 10 робочих днів із дня виконання рішення, прийнятого на позачергових зборах учасників такої установи, зобов'язана надіслати до Національного банку інформацію про результати виконання рішення позачергових зборів учасників небанківської фінансової установи.

VI. Накладення штрафу

47. Національний банк накладає штрафну санкцію (штраф) на учасника ринку небанківських фінансових послуг за правопорушення, передбачені статтями 41 та 41¹ Закону про фінансові послуги.

48. Рішення про накладення штрафної санкції (штрафу), передбаченої (передбаченого) статтею 41 Закону про фінансові послуги, приймає уповноважена посадова особа Національного банку.

49. Національний банк застосовує штрафну санкцію за порушення, передбачене статтею 41 Закону про фінансові послуги, у порядку, визначеному статтею 42 Закону про фінансові послуги.

50. Рішення про накладення штрафної санкції (штрафу), передбаченої статтею 41¹ Закону про фінансові послуги, приймає уповноважена посадова особа Національного банку в межах компетенції Національного банку, визначеної Законом про фінансові послуги.

51. Національний банк у разі виявлення факту порушення, зазначеного в статті 41¹ Закону про фінансові послуги:

1) у строки та в порядку, визначених нормативно-правовими актами Національного банку з питань інспектування, безвійзного нагляду, нагляду за додержанням законодавства України про захист прав споживачів фінансових послуг і контролю за дотриманням законодавства України про рекламу фінансових послуг, або в строки та в порядку, визначених актами Національного банку щодо розгляду справ про порушення прав споживачів фінансових послуг, складає документ, у якому зафіксовано порушення, та забезпечує ознайомлення учасника ринку небанківських фінансових послуг із таким документом/надає його учаснику ринку небанківських фінансових послуг;

2) не пізніше 45 календарних днів із дати складання документа, у якому зафіксовані порушення, готує проєкт рішення про накладення штрафної санкції (штрафу) на учасника ринку небанківських фінансових послуг та подає такий проєкт рішення разом із документом, у якому зафіксовані порушення, а також поясненнями (за наявності) керівника або уповноваженого представника учасника ринку небанківських фінансових послуг уповноваженій посадовій особі Національного банку для прийняття рішення.

52. Уповноважена посадова особа Національного банку приймає рішення про накладення на учасника ринку небанківських фінансових послуг штрафної санкції (штрафу), передбаченої статтею 41¹ Закону про фінансові послуги, у межах строку, визначеного в пункті 20 розділу III цього Положення.

53. Рішення про накладення штрафної санкції (штрафу) додатково до інформації, зазначеної в пункті 13 розділу III цього Положення, повинно містити:

1) розмір застосованої штрафної санкції (штрафу);

2) реквізити, на які повинна бути перерахована сума штрафної санкції (штрафу), та строк, протягом якого учасник ринку небанківських фінансових послуг повинен сплатити штрафну санкцію (штраф) та повідомити про це Національний банк;

3) відомості, передбачені статтею 4 Закону України “Про виконавче провадження”.

54. Учасник ринку небанківських фінансових послуг, який добровільно виконав рішення про накладення штрафної санкції (штрафу), зобов’язаний подати Національному банку в порядку, визначеному в пункті 25 розділу III цього Положення, копії документів, що підтверджують сплату суми штрафної санкції (штрафу).

VII. Тимчасове зупинення або відкликання (анулювання) ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг

55. Рішення про тимчасове зупинення ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг (далі – рішення про тимчасове зупинення ліцензії) або рішення про відкликання (анулювання) ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг (далі – рішення про відкликання ліцензії) приймає Правління/Комітет з питань нагляду.

56. Рішення про тимчасове зупинення ліцензії додатково до інформації, зазначеної в пункті 13 розділу III цього Положення, повинно містити строк, до якого учаснику ринку небанківських фінансових послуг необхідно усунути

порушення, та подати Національному банку звіт про усунення порушення і засвідчені таким учасником документи, що підтверджують усунення порушення.

57. Учасник ринку небанківських фінансових послуг із дати набрання чинності рішенням про тимчасове зупинення ліцензії та до прийняття Національним банком рішення про поновлення дії ліцензії за результатами розгляду документів, визначених у пункті 62 розділу VII цього Положення, втрачає право:

1) укладати договори (продовжувати строк діючих договорів) про надання фінансових послуг із клієнтами щодо виду фінансових послуг, на провадження яких була видана ліцензія та дію якої тимчасово зупинено;

2) укладати договори (уносити зміни до діючих договорів) про надання фінансових послуг, що мають як наслідок збільшення зобов'язань учасника ринку небанківських фінансових послуг перед клієнтами щодо виду фінансових послуг, на провадження яких була видана ліцензія, уключаючи договори перестрахування.

58. Учасник ринку небанківських фінансових послуг із дня набрання чинності рішенням про відкликання ліцензії втрачає право:

1) укладати договори (продовжувати строк діючих договорів) про надання фінансових послуг із клієнтами щодо виду фінансових послуг, на провадження яких була видана ліцензія;

2) укладати договори (уносити зміни до діючих договорів) про надання фінансових послуг, які мають як наслідок збільшення зобов'язань учасника ринку небанківських фінансових послуг перед клієнтами щодо виду фінансових послуг, на провадження яких була видана ліцензія, уключаючи договори перестрахування.

59. Національний банк має право застосувати захід впливу у вигляді відкликання (анулювання) ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг за наявності підстав, передбачених у пунктах 3–16 частини першої статті 38¹ Закону про фінансові послуги.

60. Учасник ринку небанківських фінансових послуг у разі застосування до нього заходу впливу у вигляді тимчасового зупинення або відкликання (анулювання) ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг повинен виконувати свої зобов'язання за договорами з клієнтами щодо зазначеного в рішенні виду фінансових послуг, укладеними до дати набрання чинності рішенням про тимчасове зупинення або про відкликання ліцензії.

61. Учасник ринку небанківських фінансових послуг не пізніше трьох робочих днів із дня набрання чинності рішенням про тимчасове зупинення або відкликання ліцензії зобов'язаний оприлюднити на власному вебсайті (вебсторінці) інформацію про:

1) дату набрання чинності таким рішенням;

2) втрату учасником ринку небанківських фінансових послуг права:

укладати договори (продовжувати строк діючих договорів) про надання фінансових послуг із клієнтами щодо виду фінансових послуг, на провадження яких була видана ліцензія;

укладати договори (уносити зміни до діючих договорів), які мають як наслідок збільшення зобов'язань учасника ринку небанківських фінансових послуг перед клієнтами щодо виду фінансових послуг, на провадження яких була видана ліцензія, уключаючи договори перестрашування.

62. Учасник ринку небанківських фінансових послуг для поновлення дії ліцензії, яка була тимчасово зупинена, до настання строку, зазначеного в рішенні про тимчасове зупинення ліцензії відповідно до пункту 56 розділу VII цього Положення, зобов'язаний подати Національному банку:

1) звіт про усунення порушення;

2) засвідчені учасником ринку небанківських фінансових послуг документи, що підтверджують усунення порушень.

Національний банк має право вимагати від учасника ринку небанківських фінансових послуг надання додаткової інформації щодо усунення порушень з метою визначення можливості поновлення такому учаснику дії ліцензії.

63. Національний банк у разі усунення учасником ринку небанківських фінансових послуг порушень законодавства України, які були підставою для прийняття рішення про тимчасове зупинення ліцензії, та надання таким учасником документів, визначених у пункті 62 розділу VII цього Положення:

1) приймає рішення про поновлення дії ліцензії не пізніше 10 робочих днів із дня надання учасником ринку небанківських фінансових послуг документів, визначених у пункті 62 розділу VII цього Положення;

2) не пізніше двох робочих днів із дня прийняття рішення про поновлення дії ліцензії:

оприлюднює інформацію про прийняте рішення на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку;

повідомляє учасника ринку небанківських фінансових послуг про прийняте рішення в порядку, визначеному в підпункті 2 пункту 15 розділу III цього Положення.

64. Дія виданої учаснику ринку небанківських фінансових послуг ліцензії, що була тимчасово зупинена, поновлюється з дати набрання чинності рішенням про поновлення дії ліцензії, зазначеної в рішенні.

VIII. Відсторонення керівництва від управління небанківською фінансовою установою та призначення тимчасової адміністрації

65. Рішення про відсторонення керівництва від управління небанківською фінансовою установою та призначення тимчасової адміністрації (далі – рішення про призначення тимчасової адміністрації) приймає Правління/Комітет з питань нагляду.

Рішення про призначення тимчасової адміністрації приймається за наявності підстав, визначених статтею 46 Закону про фінансові послуги.

66. Ознаками систематичного порушення небанківською фінансовою установою законних вимог Національного банку, наявність яких може бути підставою для прийняття Національним банком рішення про призначення тимчасової адміністрації згідно з пунктом 1 частини першої статті 46 Закону про фінансові послуги, є невиконання небанківською фінансовою установою протягом календарного року двох або більше законних вимог Національного банку, визначених у пунктах 15, 19 частини першої статті 28 та/або частиною шостою статті 29 Закону про фінансові послуги.

67. Рішення про призначення тимчасової адміністрації додатково до інформації, зазначеної в пункті 13 розділу III цього Положення, повинно містити:

1) прізвище, ім'я, по батькові, місце реєстрації чи перебування, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку в паспорті) та посади осіб зі складу керівництва фінансової установи, щодо яких прийнято рішення про відсторонення від управління фінансовою установою;

2) підставу застосування заходу впливу з її детальним описом;

3) відомості про тимчасового адміністратора/керівника тимчасової адміністрації:

для фізичної особи:

прізвище, ім'я, по батькові;

серія та номер паспорта;

реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку в паспорті);

для юридичної особи:

найменування;

місцезнаходження;

ідентифікаційний код за ЄДПРОУ;

4) завдання тимчасової адміністрації;

5) обсяг повноважень тимчасової адміністрації. Вимоги щодо обсягу повноважень тимчасової адміністрації встановлюються нормативно-правовим актом Національного банку з питання особливостей застосування Національним банком заходу впливу у вигляді відсторонення керівництва від управління фінансовою установою та призначення тимчасової адміністрації;

б) строк, на який призначається тимчасова адміністрація;

7) порядок оплати праці/винагороди тимчасового адміністратора;

8) періодичність звітування тимчасового адміністратора перед Національним банком;

9) строк пред'явлення рішення до виконання.

68. Рішення про призначення тимчасової адміністрації набирає чинності з дня його прийняття Національним банком. Засвідчена належним чином паперова копія рішення про призначення тимчасової адміністрації негайно вручається тимчасовому адміністратору (керівнику тимчасової адміністрації) під його підпис на другій копії такого рішення, що залишається в Національного банку, із зазначенням дати та часу отримання.

69. Особа, яка одержала копію рішення про призначення тимчасової адміністрації, у разі відмови або неможливості виконання повноважень тимчасового адміністратора повинна негайно, але не пізніше наступного робочого дня повернути одержану копію рішення про призначення тимчасової адміністрації до Національного банку. Зазначена особа не має права розголошувати інформацію, що стала їй відома у зв'язку з ознайомленням з

копією рішення про призначення тимчасової адміністрації, за винятком випадків, передбачених законами України.

70. Протягом трьох робочих днів після набрання чинності рішенням про призначення тимчасової адміністрації/дострокову відміну рішення про призначення тимчасової адміністрації Національний банк оприлюднює повідомлення про це на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку.

71. Рішення про призначення тимчасової адміністрації є виконавчим документом.

Тимчасовий адміністратор у разі неможливості приступити до виконання своїх повноважень через перешкоди з боку керівництва небанківської фінансової установи або інших осіб негайно, але не пізніше наступного робочого дня звертається до відповідного органу державної виконавчої служби із заявою про примусове виконання рішення про призначення тимчасової адміністрації.

72. Юридичним та фізичним особам забороняється перешкоджати здійсненню тимчасовим адміністратором своїх повноважень.

73. Національний банк має право в будь-який час протягом строку, на який призначена тимчасова адміністрація:

1) відповідно до вимог Закону про фінансові послуги усунути тимчасового адміністратора від виконання своїх обов'язків/припинити виконання тимчасовим адміністратором своїх обов'язків та призначити нового тимчасового адміністратора;

2) за пропозицією тимчасового адміністратора прийняти рішення про дострокову відміну застосованого заходу впливу у вигляді відсторонення керівництва від управління небанківською фінансовою установою та призначення тимчасової адміністрації.

ІХ. Затвердження плану відновлення фінансової стабільності

74. Рішення про затвердження плану відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи приймає Правління/Комітет з питань нагляду. Рішення приймається за ініціативою небанківської фінансової установи, що:

1) порушила вимоги щодо мінімального розміру власного/регулятивного капіталу, обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності (уключаючи умови забезпечення платоспроможності страховика), ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій,

інші показники і вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами, установлені законами та/або нормативно-правовими актами Національного банку, та/або вимогами законодавства України щодо формування резервного капіталу та інших обов'язкових резервів;

2) звернулася до Національного банку у формі листа з повідомленням про намір розробити та затвердити план відновлення фінансової стабільності (далі – лист про наміри);

3) підготувала та надіслала до Національного банку затверджений уповноваженим органом небанківської фінансової установи план відновлення фінансової стабільності такої установи.

75. Небанківська фінансова установа для затвердження плану відновлення фінансової стабільності:

1) протягом п'яти робочих днів із дня отримання від Національного банку документа, у якому зафіксовані порушення, визначені в підпункті 1 пункту 74 розділу IX цього Положення, звертається до Національного банку з листом про наміри;

2) протягом 20 робочих днів із дня отримання від Національного банку документа, у якому зафіксовані порушення, визначені в підпункті 1 пункту 74 розділу IX цього Положення, готує та направляє до Національного банку затверджений уповноваженим органом небанківської фінансової установи план відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи.

76. План відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи повинен містити:

1) аналіз причин, які призвели до порушення;

2) помісячний графік відновлення порушених нормативів, інших показників фінансового стану небанківської фінансової установи до повного усунення порушення в межах строку виконання плану відновлення фінансової стабільності;

3) детальний опис заходів щодо виконання плану відновлення фінансової стабільності;

4) строки виконання плану відновлення фінансової стабільності;

5) порядок і форму звітування про виконання плану відновлення фінансової стабільності;

б) ключові показники, яких планується досягти під час виконання плану відновлення фінансової стабільності, їх прогностичні значення та строки досягнення;

7) ризики, що впливають на виконання плану відновлення фінансової стабільності, та заходи, яких уживатиме небанківська фінансова установа для запобігання та мінімізації таких ризиків.

77. План відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи:

1) може містити інші положення, спрямовані на відновлення фінансової стабільності та усунення виявлених порушень законодавства України про фінансові послуги;

2) засвідчується підписами керівника та головного бухгалтера небанківської фінансової установи.

78. До плану відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи додаються:

1) прогнозна фінансова звітність та звітні дані небанківської фінансової установи, складені станом на кінець кожного місяця в межах строків виконання плану відновлення фінансової стабільності;

2) засвідчена небанківською фінансовою установою копія документа, що підтверджує схвалення плану відновлення фінансової стабільності наглядовою радою (подається в разі створення наглядової ради).

79. Національний банк розглядає запропонований план відновлення фінансової стабільності, ураховуючи наслідки порушення та застосування такого заходу впливу, і приймає рішення про його затвердження або застосовує інший захід впливу в порядку, визначеному цим Положенням.

80. Рішення про затвердження плану відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи додатково до інформації, зазначеної в пункті 13 розділу III цього Положення, повинно містити порядок і строки звітування про виконання плану відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи.

Затверджений план відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи є невід'ємною частиною рішення Національного банку.

81. Національний банк має право затверджувати виконання плану відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи на строк до 180 днів.

82. Небанківська фінансова установа за відсутності порушень показників і строків, установлених планом відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи, та до закінчення таких строків має право не більше одного разу звернутися до Національного банку з обґрунтованим клопотанням про внесення змін до плану відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи, уключаючи клопотання щодо продовження строків виконання такого плану на строк до 90 днів.

Національний банк розглядає клопотання протягом 10 робочих днів та в разі згоди на внесення змін до плану відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи затвердження таких змін оформляється окремим рішенням Національного банку.

83. Небанківська фінансова установа має право достроково виконати план відновлення фінансової стабільності, про що повідомляє Національний банк з одночасним поданням звіту про дострокове виконання плану.

84. Небанківська фінансова установа, до якої застосовано захід впливу у вигляді затвердження плану відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи, звітує Національному банку про виконання такого плану в порядку та строки, визначені рішенням про затвердження плану відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи.

85. Невиконання небанківською фінансовою установою плану відновлення фінансової стабільності вважається невиконанням рішення Національного банку, яким затверджено цей план.

Факт невиконання може бути встановлений як у період виконання плану відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи, так і після його завершення.

Х. Виключення з Державного реєстру фінансових установ або реєстру осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги

86. Рішення про застосування заходу впливу у вигляді виключення небанківської фінансової установи/філії страховика-нерезидента з Державного реєстру фінансових установ (далі – рішення про виключення з Державного реєстру фінансових установ) приймає Правління/Комітет з питань нагляду.

Рішення про виключення з Державного реєстру фінансових установ приймається за наявності підстав, визначених нормативно-правовим актом

Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України з питань ведення Державного реєстру фінансових установ.

87. Рішення про застосування заходу впливу у вигляді виключення особи, яка не є фінансовою установою, з Реєстру осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги (далі – рішення про виключення з Реєстру осіб) приймає Правління/Комітет з питань нагляду.

Рішення про виключення з Реєстру осіб приймається у випадках, передбачених нормативно-правовим актом Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України, яким визначено можливість та порядок надання окремих фінансових послуг юридичними особами, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами.

XI. Укладення письмової угоди

88. Рішення про застосування заходу впливу у вигляді укладення письмової угоди з небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, приймає Правління/Комітет з питань нагляду.

Рішення приймається за ініціативою небанківської фінансової установи або особи, яка не є фінансовою установою, що:

1) порушила вимоги законів України (крім порушень, передбачених частиною першою статті 41 та частиною другою статті 41¹ Закону про фінансові послуги) та/або інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність з надання небанківських фінансових послуг;

2) звернулася до Національного банку у формі листа з повідомленням про намір укласти письмову угоду (далі – лист про наміри укласти угоду);

3) підготувала та надіслала до Національного банку письмову угоду.

89. Для укладення письмової угоди небанківська фінансова установа або особа, яка не є фінансовою установою:

1) протягом п'яти робочих днів із дня отримання від Національного банку документа, у якому зафіксовані порушення, визначені в підпункті 1 пункту 88 розділу XI цього Положення, звертається до Національного банку з листом про наміри укласти угоду;

2) протягом 20 робочих днів із дня отримання від Національного банку документа, у якому зафіксовані порушення, визначені в підпункті 1 пункту 88 розділу XI цього Положення, готує та направляє до Національного банку

письмову угоду, складену відповідно до пунктів 90 та 92 розділу XI цього Положення.

90. Письмова угода має містити:

1) інформацію щодо визнання небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, допущених порушень;

2) план заходів для усунення порушення;

3) суму грошового зобов'язання в розмірі 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, яку небанківська фінансова установа або особа, яка не є фінансовою установою, зобов'язується сплатити в межах виконання письмової угоди та строк сплати грошового зобов'язання, якщо така установа (особа) вчинила систематичне порушення законодавства України;

4) порядок контролю за виконанням небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, зобов'язань та порядок і форми надання такою установою (особою) інформації Національному банку, необхідної для контролю за виконанням прийнятих нею зобов'язань.

91. Національний банк установлює строки виконання заходів індивідуально з урахуванням характеру проблем і допущених порушень.

92. Небанківська фінансова установа або особа, яка не є фінансовою установою, додає до письмової угоди протокол (витяг з протоколу) про схвалення/затвердження правлінням/наглядовою/спостережною радою такої установи (особи) або загальними зборами заходів, що передбачаються в проєкті письмової угоди, якщо такі заходи згідно із законодавством України мають схвалюватися/затверджуватися правлінням/радою такої установи (особи) або загальними зборами.

93. Письмова угода складається у двох примірниках та підписується від імені небанківської фінансової установи або особи, яка не є фінансовою установою, особисто керівником та/або іншою уповноваженою посадовою особою небанківської фінансової установи або особи, яка не є фінансовою установою.

94. Національний банк у строк до 10 робочих днів розглядає поданий небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, проєкт письмової угоди щодо обґрунтованості, повноти та ефективності запроваджуваних (передбачених) заходів з метою усунення

порушень та готує висновок для Правління або Комітету з питань нагляду щодо доцільності її укладення.

Національний банк за наявності зауважень або доповнень до поданого небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, проєкту письмової угоди, надсилає такій установі (особі) лист за підписом уповноваженої посадової особи Національного банку з обґрунтованими зауваженнями до проєкту письмової угоди.

95. Письмову угоду з небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, від Національного банку підписує заступник Голови Національного банку, який згідно з функціональними обов'язками здійснює керівництво підрозділом Національного банку, що ініціював застосування до такої установи (особи) відповідного заходу впливу.

96. Національний банк приймає рішення про застосування іншого заходу впливу, якщо небанківська фінансова установа або особа, яка не є фінансовою установою, не надала доопрацьованого з урахуванням письмових зауважень Національного банку проєкту угоди протягом 10 робочих днів із дня надсилання Національним банком листа із зауваженнями до проєкту письмової угоди.

97. Національний банк за невиконання або неналежне виконання небанківською фінансовою установою, особою, яка не є фінансовою установою, умов письмової угоди має право застосувати інші заходи впливу, передбачені частиною першою статті 40 Закону про фінансові послуги.

98. Небанківська фінансова установа або особа, яка не є фінансовою установою, має право ініціювати внесення змін до письмової угоди щодо строків виконання та/або переліку заходів за наявності обґрунтованих підстав.

Національний банк розглядає звернення небанківської фінансової установи або особи, яка не є фінансовою установою, щодо внесення змін до письмової угоди в порядку, визначеному в пункті 94 розділу XI цього Положення.

Рішення про внесення змін до письмової угоди приймає Правління/Комітет з питань нагляду. Унесення змін до письмової угоди, ініційованих небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, здійснюється з дотриманням вимог, передбачених у пунктах 93 та 95 розділу XI цього Положення.

99. Національний банк протягом дії письмової угоди має право за потреби ініціювати внесення змін до неї в частині переліку заходів та/або строків їх виконання. Унесення змін до письмової угоди, ініційованих Національним банком, здійснюється з дотриманням вимог, передбачених у пунктах 93–95 розділу XI цього Положення, на підставі наданого небанківською фінансовою

установою або особою, яка не є фінансовою установою, проєкту змін до письмової угоди, розробленого з урахуванням пропозицій Національного банку щодо зміни переліку заходів та/або строків їх виконання.

100. Національний банк під час контролю за виконанням небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, зобов'язань за письмовою угодою враховує вжиті такою установою (особою) заходи, які не були передбачені письмовою угодою, якщо ефект від їх реалізації забезпечив досягнення цілей, передбачених письмовою угодою.

101. Небанківська фінансова установа або особа, яка не є фінансовою установою, має право подати Національному банку клопотання про дострокове припинення дії письмової угоди в разі усунення небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, порушень у своїй діяльності та подання документів, що підтверджують їх усунення.

102. Національний банк приймає рішення про дострокове припинення дії письмової угоди в разі усунення небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, порушень у своїй діяльності за результатами розгляду Національним банком поданих такою установою (особою) документів, що підтверджують усунення порушень.

Рішення приймається не пізніше 10 робочих днів із дня одержання Національним банком документів, визначених у пункті 101 розділу XI цього Положення.

Національний банк повідомляє (письмово або електронною поштою) небанківську фінансову устанovu або особу, яка не є фінансовою установою, про прийняте рішення щодо дострокового припинення дії письмової угоди не пізніше трьох робочих днів із дня прийняття відповідного рішення.

XII. Установлення для небанківських фінансових груп підвищених економічних нормативів, лімітів та обмежень щодо здійснення окремих видів операцій

103. Національний банк у разі невиконання або неналежного виконання небанківською фінансовою групою вимог законодавства з питань нагляду на консолідованій основі має право застосовувати до небанківських фінансових груп захід впливу у вигляді встановлення підвищених економічних нормативів, лімітів та обмежень щодо здійснення окремих видів операцій (далі – рішення про встановлення підвищених економічних нормативів, лімітів та обмежень) шляхом підвищення вимог щодо мінімального (необхідного) регулятивного капіталу, інших економічних нормативів небанківської фінансової групи, підвищення лімітів та/або встановлення обмежень щодо здійснення окремих видів операцій, визначених законодавством України з питань нагляду на консолідованій основі.

104. Рішення про встановлення підвищених економічних нормативів, лімітів та обмежень приймає Правління/Комітет з питань нагляду.

105. Рішення про встановлення підвищених економічних нормативів, лімітів та обмежень додатково до інформації, зазначеної в пункті 13 розділу III цього Положення, повинно містити:

1) розмір підвищених економічних нормативів/лімітів та/або обмеження щодо здійснення окремих видів операцій;

2) строк, на який запроваджуються підвищені економічні нормативи/ліміти та/або обмеження щодо здійснення окремих видів операцій;

3) строк, до якого небанківська фінансова група має досягнути підвищених економічних нормативів/лімітів;

4) строк, до якого небанківській фінансовій групі необхідно усунути порушення законодавства України з питань нагляду на консолідованій основі.

Підвищені економічні нормативи, ліміти та обмеження щодо здійснення окремих видів операцій встановлюються індивідуально для небанківської фінансової групи з урахуванням характеру проблем і порушень, допущених небанківською фінансовою групою, а також оцінок і висновків Національного банку.

106. Відповідальна особа небанківської фінансової групи не пізніше трьох робочих днів із дня прийняття Національним банком рішення про встановлення підвищених економічних нормативів, лімітів та обмежень повідомляє контролера та учасників небанківської фінансової групи про прийняте рішення.

107. Учасники небанківської фінансової групи з наступного робочого дня після дня набрання чинності рішенням про встановлення підвищених економічних нормативів, лімітів та обмежень та на визначений у цьому рішенні строк, до якого небанківській фінансовій групі необхідно усунути порушення законодавства України з питань нагляду на консолідованій основі, здійснюють операції в межах небанківської фінансової групи, а також операції згідно з договорами, що укладені ними з клієнтами, з урахуванням обмежень, установлених таким рішенням.

108. Відповідальна особа небанківської фінансової групи зобов'язана забезпечити усунення небанківською фінансовою групою порушень законодавства України з питань нагляду на консолідованій основі та не пізніше 10 робочих днів із дня закінчення строку, до якого необхідно усунути такі порушення, подати до Національного банку:

1) звіт про усунення порушення;

2) належним чином засвідчені відповідальною особою небанківської фінансової групи копії відповідних документів, що підтверджують усунення порушень, ужиття заходів щодо недопущення порушень (за потреби).

109. Національний банк у разі усунення небанківською фінансовою групою порушень законодавства України з питань нагляду на консолідованій основі, що були підставою для прийняття рішення про встановлення підвищених економічних нормативів, лімітів та обмежень, і подання документів, визначених у пункті 108 розділу XII цього Положення (далі – дотримання умов обмеження):

1) не пізніше 10 робочих днів із дня подання документів, визначених у пункті 108 розділу XII цього Положення, приймає рішення про визнання таким, що втратило чинність, рішення про встановлення підвищених економічних нормативів, лімітів та обмежень (далі – рішення про втрату чинності);

2) не пізніше трьох робочих днів із дня прийняття рішення про втрату чинності повідомляє відповідальну особу небанківської фінансової групи про таке рішення в порядку, визначеному в підпункті 2 пункту 15 розділу III цього Положення.

110. Національний банк відповідно до цього Положення, якщо відповідальна особа небанківської фінансової групи не забезпечила усунення небанківською фінансовою групою порушень законодавства України з питань нагляду на консолідованій основі або небанківська фінансова група не дотримала умов обмежень, уносить зміни до рішення про встановлення підвищених економічних нормативів, лімітів та обмежень у частині продовження строку, зазначеного в підпункті 2 пункту 105 розділу XII цього Положення.

Перелік

нормативно-правових актів Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України та Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, що втратили чинність

1. Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 20 листопада 2012 року № 2319 “Про затвердження Положення про застосування Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, заходів впливу за порушення законодавства про фінансові послуги, та визнання такими, що втратили чинність, деяких розпоряджень Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України”, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 18 грудня 2012 року за № 2112/22424.

2. Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 05 жовтня 2017 року № 3969 “Про внесення змін до Положення про застосування Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, заходів впливу за порушення законодавства про фінансові послуги”, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30 жовтня 2017 року за № 1326/31194.

3. Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 11 жовтня 2018 року № 1800 “Про внесення змін до Положення про застосування Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, заходів впливу за порушення законодавства про фінансові послуги”, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 05 листопада 2018 року за № 1260/32712.

4. Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 08 серпня 2019 року № 1513 “Про затвердження Змін до Положення про застосування Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, заходів впливу за порушення законодавства про фінансові послуги”, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 29 січня 2020 року за № 98/34381.

5. Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 14 квітня 2020 року № 704

“Про внесення змін до Положення про застосування Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, заходів впливу за порушення законодавства про фінансові послуги”, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 05 травня 2020 року за № 400/34683.

6. Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 11 червня 2020 року № 1320 “Про внесення зміни до Положення про застосування Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, заходів впливу за порушення законодавства про фінансові послуги, та визнання таким, що втратило чинність, розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 16 грудня 2010 року № 969”, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30 червня 2020 року за № 596/34879.